

A Kárpátaljai Magyar Cserkészszövetség próbarendszere

2011

Tartalomjegyzék:

Újonc próba - 2 félév - 1 év (5. osztály)

I. (Nyomkereső) próba - 4 félév - 2 év (6-7. osztály)

II. (Felderítő) próba - 4 félév - 2 év (8-9. osztály)

III. (Vezér) próba - 4 félév - 2 év (10-11. osztály)

Az alap elképzelés és a magyar cserkészhagyomány szerint 10-11 évesen (az 5. osztályban) csatlakozik be egy cserkészjelölt a munkába (az ennél fiatalabbak a kiscserkész munkába kapcsolódnak, ami az ő korosztályukhoz igazodik. Nem szabad fiatalabbakat a cserkészmunkába bevonni, mert az nem az ő fizikai és szellemi érettségükhöz igazodik).

Egy éven belül cserkész lehet és megkaphatja a zöld nyakkendőt.

Aztán két év múlva első cserkész próbát tehet 7. osztály után, mikor is megkaphatja a Cserkész I. próbajelvényét. Következő két év múlva megkaphatja a Cserkész II. próba próbajelvényét. Utána vagy közben öv képzésen is részt vehet. Az utolsó két év teljesítésének eredménye a Cserkész III. próba próbajelvénye. St táborba majd ezek után, 18 évesen jelentkezhet.

Kedves Cserkészek, kedves Vezetők!

Kezdedben fogod a Kárpátaljai Magyar Cserkészsövetség új teljesebb próbarendszerét. Kidolgozásánál felhasználtuk a Külföldi Magyar Cserkészsövetség illetve a többi magyar szövetség anyagait, figyelembe vettük több vezetőnk észrevételeit, több tematika kidolgozását szervezetünk több vezetője vállalta, amit köszönünk nekik.

A cserkészlet mindig igyekezett korszerű lenni, haladni a korrallal. Természetesen ez a próbarendszer sem örök, alkalmazása közben fog látszani, hogy kell-e rajta még korrigálni. Ezért kérjük a vezetőket, hogy észrevételeiket, javaslataikat a próbarendszer tartalmát, módszerét illetően folyamatosan jelezzék a szövetség elnöksége felé, hogy azokat megvitassuk és beépítsük ebbe a próbarendszerbe.

A próbarendszer tartalma:

A próbarendszer tartalmazza mindazt, amit egy cserkésznek tudnia kell. Igyekeztek ezt elsajátítani illetve megtanítani őrsi tagjaitokkal és akkor biztosak lehetnek, hogy nem lesz gondotok se táborban, se portyán, se az őrsvetetői vagy segédtszti tábor megelőző próbákon. Egyúttal egységes lesz a szövetségben a cserkész munka, nem pedig kusza, minden csapatnál, sőt őrsnél más és más.

A próbarendszer használata:

A próbarendszer mellett kétféle feladat van. A kötelező: ezt kell elvégezned ahhoz, hogy megkapd a próbajelvényt. A javasolt feladat pedig azért van, mert szerintünk érdekes, de nem szükséges ahhoz, hogy a próbajelvényt megkapd.

Tanácsok vezetőknek:

1. Igyekeztek, hogy őrön belül mindenki ugyanazon a próbán dolgozzon. Aki később csatlakozott az őrshöz és nincs meg az a próbája, ami az őrstagoknak, azzal fakultatív lehet foglalkozni, felzárkóztatni.
2. Ha valaki kihagy egy próbát, akkor a többivel folytatja a próbarendszert. A kihagyott próbát legkésőbb a főpróba elvégzésére be kell pótolnia.
3. Aki idősebb korban kezdi a cserkészletet, az ott kezdi, ahol kortársai tartanak.

Emellett elvégzi az újoncpróbát, mert ez a feltétele annak, hogy megkaphassa a zöld nyakkendőt. Ezt bepótolhatja az évek folyamán. Amennyiben VK-ra akar menni, úgyis meg kell tanulnia az anyagot a vizsgához.

A próbarendszerrel kapcsolatos észrevételeiteket, javaslataitokat csapatparancsnokotokhoz, illetve a szövetség alelnökéhez, próbarendszer felelőséhez, Henkel Bettihez juttassátok el.

E-mail: henkel.betty82@gmail.com

Újonc próba

1. félév, 5. osztályos újonc cserkészeknek

Fontos tudnivaló

- Ez a kiscserkész (aki már korábban kiscserkészkedett és kék nyakendője van) és az újonc (aki korábban nem cserkészkedett) cserkész bevezetése a cserkészkorba.
- A következő években megismered a cserkészet minden részét.

Kötelező tevékenységek és feladatok:

Jellem: - Őrsi jótett a cserkésztörvény 3. pontja jegyében.

Egyéb javasolt Őrsi tevékenységek és feladatok:

Cserkészismeretek:- Őrsi név választása és jelképeinek megbeszélése.
- Őrsi zászló elkészítése.
- Cserkészfüzetet kezdenek vezetni.

Próbátatási anyag

Cserkészismeretek

Alapismeretek	El tudod énekelni a cserkészinduló 1. versszakát.
	Ismered a cserkész jelszót, tisztelgést és kézfogást.
	Le tudod rajzolni a cserkészliliomot, tudod a jelentését.
	Fejből el tudod mondani a cserkésztörvény 10 pontját.
	Tudod ki volt Lord Baden-Powell.
Szerkezeti felépítés	Tudod az őrsöd nevét.
	Ismered az őrsi állatot vagy növényt.
	Tudod őrsvezetőd nevét, címét, telefonszámát.
	Tudod az őrsi indulót és az őrsi csatakiáltást.
	Tudod az őrsön belüli tisztséged.
	Tagja vagy az őrsön belüli riadóláncnak.

Vallás

Mindennapi imák	Tudod az étkezési imákat, a reggeli és az esti imát, a Miatyánkot.
Köszönés	Tudsz papoknak köszönni felekezetük szerint megfelelően köszönni.

Jellemnevelés

Napi jótett	Napi jótettedről beszámoltál az őrsödnek.
Köszönés	Tudsz helyesen köszönni és bemutatkozni

Magyarságismeret

Magyar szimbólumok	Fejből le tudod rajzolni a zászlót.
	Tudod, hogy mi a zászló színeinek jelentése.
	Ismered a magyar címerben található szimbólumok jelentését.

Földrajz	Magyarországot és a szomszédos országokat megtalálod a világtérképen.
	Meg tudod mutatni Nagy-Magyarország határvonalát a térképen.
	Tudod mi Magyarország fővárosa és meg tudsz nevezni még 4 magyarországi nagyvárost.
Történelem	Ismersz legalább egy Attila hun királyról szóló mondát.
	Ismered a Hunorról és Magorról szóló mondát.
	Ismered Emese álmáról szóló mondát.
	Ismered a Lehel kürtjéről szóló mondát.
	Ismered a Vérszerződés történetét (7 törzs).
	Ismered a Honfoglalás történetét.
Népdal	Ismersz 5 magyar népdalt. (Melléklet II.)
Regös	Részt vettél legalább egy regös rendezvényen (betlehemezés, kántálás, húsvéti locsolkodás, tojásfestés, szüreti multság, farsangi bál)
	Ismersz 3 magyar népmesét.

Elsősegély

Fontos adatok	Fejből tudod saját címedet és adataidat.
	Ismered a helyi mentők számát.
Felnőtt segítségül hívása	Tudsz felnőttet segítségül hívni, ha baj van.
Személyi higiénia	Önállóan tudsz figyelni személyi higiénia betartására.

Természetismeret

Természetvédelem	Tudod, miként szolgálhatod a természet védelmét.
Viselkedés az erdőben	Tudod, hogyan kell viselkedni az erdőben (3).
5 helyi állat	Ismered 5 helyi állat nyomát és életmódját.

Csomózás

Alapok és 2 csomó	Tudod a jó csomó 3 tulajdonságát.
	Tudod a halászcsomót, és hogy mire használják.
	Tudod az egyszerű kettőst és használatát.
	Spárgát helyesen tudsz feltekerni.

Jeladás

4 sípjel	Ismered: vigyázz, gyülekező, óvatosan, sebesen.
2 karjel	Felismered a karjeleket: vigyázz, sorakozó.

Tájékozódás

Szélrózsa és világtájak	Mondóka alapján ismered a fő irányokat.
Iránytű	Tudod az iránytűt használni.

Becslés

Testmagasság, súly	Tudod a saját testmagasságodat és a súlyodat.
--------------------	---

Táborozás, szerszámok

Zsebkés	Tudod zsebkésedet biztonságosan használni.
	Tudsz jó nyársat faragni szalonnasütéshez.

Tűzrakás, főzés és sütés

Sütés szabad tűzön	Sütöttél szalonnát nyárson tűz felett.
--------------------	--

Testedzés

Gyakorlatok	Be tudsz mutatni 3 egyéni tornagyakorlatot.
Ügyesség	Fel tudsz mászni egy fára.
Kitartás	Tudsz 1 percig futni, kerékpározni vagy úszni

Alaki

Egyéni	Ismered és végre tudod hajtani a következő vezényszavakat: Vigyázz! Igazodj! Pihenj! Jobbra át! Balra át! Hátra arc! Imához! Tisztelegj! Oszolj!
--------	--

Honismeret

Földrajz	El tudod helyezni Kárpátalját a térképen! Tudod, milyen országokkal, megyékkal határos. Meg tudsz nevezni 3 nagyobb folyót és 3 hegycsúcsot Kárpátalján!
----------	---

Újonc próba

2. félév, 5. osztályos újonc cserkészeknek

Fontos tudnivaló

- A cserkészet: életforma.
- Most tanuld meg, hogy mit is jelent a cserkészet.
- Neked kell eldöntened, hogy fogadalmaddal vállalod-e ezt az életformát.

Kötelező tevékenységek és feladatok:

Parancsnokoddal beszélgetél a cserkész fogalomról és a cserkész szokásokról.

Egyéb javasolt tevékenységek és feladatok:

- Jellem: - Rendet tartasz saját szobádban.
- Cs. ismeretek: - Őrsi titkos jel, induló és csatakiáltás. Őrsi napló
- Magyarország: - Földrajzi játék Magyarország részeivel.
- Természet: - Fél éven keresztül megfigyelsz egy fát vagy virágot.

Próbáztatási anyag

Cserkészismeretek

Alapismeretek	Tudod a cserkészinduló 2. versszakát.
	Fejből tudod a cserkészfogalom szövegét.
	Ismered a fiú- és lánycserkész egyenruhát és jelvényeit.
Szerkezeti felépítés	Tudod a rajod és a csapatod nevét.
	Tudod rajparancsnokod nevét.
	Tudod a cserkészparancsnokod, nevét, telefonszámát, foglalkozását.
	Tudod, hogy épül fel a csapatod.
	Tudod a csapatindulót és a csapat-csatakiáltást.
	Ismersz 3 különböző csatakiáltást.
	Részt veszel a csapattáborban.

Vallás

Ima	Kívülről el tudod mondani a Hiszekegyet.
Egyházi aktivitás	Rendszeresen részt veszel a hittanórákon és az egyházi szertartásokon.

Jellemnevelés

Cserkésztörvény 1. & 2.	Saját szavaiddal és példával el tudod magyarázni.
Titkos barát / barátnő	Van titkos barátod és tudod, hogy ez mit jelent.

Magyarságismeret

Magyar koronázási jelvények	Tudod, hogy milyen a magyar Szent Korona és a koronázási jelvényeket is ismered.
Földrajz	Ismered Magyarország főbb vizeit (5) és hegyeit.
Történelem	Ismered a magyar történelem főbb eseményeit (8).
	Tudod mikor vannak a magyar nemzeti ünnepek az év során!
Népdal	Tudsz 5 újabb magyar népdalt! (Melléklet II.)
Regös	Készítesz egy népi játékot (fából, nádból vagy termésekből)!
	Ismersz 3 népi játékot!

Elsősegély

Csajka tisztántartása	Tudod, hogy kell csajkádát megfelelően elmosni.
Lavorban mosakodás	Tudsz lavorban mosakodni (tetőtől talpig)
Napszúrás, napégés	Tudod, hogy kell védekezni napszúrás és napégés ellen.
Hajszáleres vérzés kezelése	Tudod, hogy kell hajszáleres vérzést, horzsolást ellátni.
Veszélyes állatok	Felismered a veszélyes állatokat (kullancs- és darázscsípés, kígyómarás)

Természetismeret

5 helyi növény	Ismersz 5 helyi kultúrnövényt, gyümölcsét és tudod, hogy mire használják.
10 helyi fafajta és cserje	Ismersz 10 vidékünkön élő fafajtát és cserjét és azok levelét.
Szelektív hulladékgyűjtés	A helyi szabályoknak megfelelően szétválasztod és gyűjtöd a szemetet: égethető, műanyag, üveg, fém.
3 csillagkép	Ismersz három csillagképet (Kisgöncöl, Nagyöncöl, Sarkcsillag)

Csomózás

Sátorfeszítő, szorító nyolcas	Tudod a sátorfeszítőt, a szorító nyolcast pedig 2 módon.
Keresztkötés	Ismered a keresztkötést.

Jeladás

3 sípjel	Előre, ide hozzám, vezetők hozzám.
3 karjel	Felismered a karjeleket: vezetők hozzám, óvatosan, gyorsabban, állj
4 útjel botból/krétával	Jó út, rossz út, vigyázz/veszély, itt várj.
Rovásírás alapok	Ismered a rovásírás szabályait és eredetét, segédanyag nélkül le tudod írni a nevedet.

Tájékozódás

Mit kell tenned ha eltévedsz?	Tudod, hogy mit kell tenned ha lemaradsz azörső dtől.
Tájékozás iránytűvel	Tudsz tájfolni iránytűvel.

Becslés

Önméreték	Saját méreteidet ismered: kis-, és nagy arasz, hüvelykujj, testmagasság, fesztáv, 1 lépés, hány lépés kell 10m-hez?
-----------	---

Táborozás, szerszámok

Zsebkés	Tudsz zsebkéseddel nyakkendő gyűrűt faragni.
Varrás	Felvarrsz egy gombot.
Ásó használata	Tudod, hogy kell az ásót használni.
5 tábori építmény	Részt veszel 5 tábori építmény megépítésében (latrina, szerszámtartó, pöcegödör, tűzhely, kuka)

Tűzrakás, főzés és sütés

Helyes gyújtás	Biztonságosan tudsz fáklyát gyújtani és kezelni.
Tűzrakás szabályai	Ismered a tűzrakás szabályait.

Testedzés

Gyakorlatok	Be tudsz mutatni 3 páros tornagyakorlatot.
Ügyesség	Kötélhídon át tudsz mászni.
Kitartás	Tudsz 2 percet futni.

Alaki

Órsi	Tudsz helyesen menetelni. Menetelés nótával. Végre tudod hajtani: Órs őrse! Órs sorba!
------	--

Honismeret

Földrajz	Meg tudod nevezni a négy történelmi vármegyét és fővárosát, amelyek Kárpátalján léteztek és be tudod határolni őket a térképen!
----------	---

I. (Nyomkereső) próba

I. félév, 6. osztályos cserkészeknek

Fontos tudnivaló

- Megálltad az újonc cserkész próbákat és fogadalmat tettél.
- Itt állsz az első igazi cserkész év elején. Sok élmény és tudnivaló vár rád.
- Az őrödben együtt igyekeztek, együtt tanultok és együtt vesztek részt a cserkészlélményekben.

Kötelező tevékenységek és feladatok:

Jellem: Egy hétig vezetsz napi-jóttett táblázatot.

Egyéb javasolt tevékenységek és feladatok:

Vallás: - Beszélgetés az imádkozásról, mint „párbeszéd” Istennel.

Magyarország - Elkezdesz vezetni egy népdalgyűjtőt.

Próbázottatási anyag

Cserkészs ismeretek

Alapismeretek	Ismered a használt próbarendszer jelvényeit és követelményeit.
	Ismered Bipi életét.
Szerkezeti felépítés	Részt veszel havonta egy őrsi jóttettben, ami egy közösséget szolgál.
	Ismered a csapat őrseit és vezetőit.

Vallás

Ünnepek	Tudod karácsony, húsvét és pünkösd jelentőségét, történetét.
---------	--

Jellemnevelés

Cserkésztörvény 3. & 4.	Saját szavaiddal és példával el tudod magyarázni.
Helyes viselkedés	Tudod a helyes viselkedés szabályait.

Magyarágismeret

Himnusz	El tudod énekelni a Magyar Himnusz 1. versszakát.
Földrajz	Meg tudod nevezni a Magyarországgal szomszédos országokat (és tudod azok fővárosát).
Történelem	Szent István királytól Könyves Kálmánig
Népdal	Tudsz 5 új magyar népdalt. (Melléklet II.)
Regös	Ismered azokat a magyar népszokásokat, amelyek a karácsonyhoz és a vízkereszthez kapcsolódnak.

Elsősegély

Elsősegély alapok	Tudod, hogy baleset esetén mit kell tenni. (jelentést adni, biztosítani, segítségnyújtásig a helyszínen maradni).
Balesetjelentés	Tudsz balesetet jelenteni: mi történt, hol, kivel, mikor, mi a helyzet?
Szálka, orrvérzés, vízhólyag	Tudod a szálka, orrvérzés és vízhólyag kezelését.

Természetismeret

10 erdei állat	Ismersz 10 erdei állatot, nyomát és életmódját. MO: vaddisznó, őz, róka, nyúl, egér, mókus, borz, nyest, sün és a medve.
Madáretető készítése	Részt veszel egy madáretető elkészítésében.

Csomózás

Háromszálas fonás	Készítesz dísz tárgyat háromszálas fonással.
Halászcsonló	Ismered a halászcsonlót.

Jeladás

Rovásírás	Segédanyag nélkül el tudsz olvasni rovás szöveget, illetve le tudsz írni rovásírással szöveget.
5 útjel botból/krétával	Hazamentem, menj haza, jó víz, rossz víz, levél x lépésre, „.

Tájékozódás

10 legfontosabb térképjel	Megtanulod: erdő, vasút, templom, folyó, főút, út, ösvény, épület, torony, tó térképjeleit.
Menetszabályok	Tudod a menetszabályokat (5db.).

Becslés

Megfigyelő játék	Ismersz 3 Kim-játékot.
------------------	------------------------

Táborozás

Balta és fűrész használata	Baltát és fűrész szabályosan tudsz használni. Helyesen tudod azokat vinni, átadni és tárolni.
----------------------------	--

Tűzrakás, főzés és sütés

Tűzrakás	Tudsz szabályosan tüzet rakni és meggyújtani.
Sütés fóliában	Paraszt készítesz és fóliában sütsz benne.

Testedzés

Gyakorlatok	Ismered a számháború 5 fontos szabályát. Részt vettél 3 vasgyúró játékon.
Ügyesség	Tudsz zaj nélkül kúszni és lopkodni.
Kitartás	Tudsz 3 percig futni (vagy 50 métert úszni, vagy 4 km-t kerékpározni).

Honismeret

Földrajz	Sorold fel Kárpátaljai városait. Meg tudod nevezni a 3 nagyobb folyót és 3 nagyobb hegycsúcsot! Mindezeket a térképen is megmutatod
----------	---

Alaki

Egyéni és őrsi	Tudsz jelentést tenni őrsvezetődnek. Tudsz az őrssel fordulni menetelés közben. Kétoszlopba igazodás.
----------------	---

I. (Nyomkereső) próba

2. félév, 6. osztályos cserkészeknek

Fontos tudnivaló

- Tanulj meg rendesen sátot verni, mert mostantól ez lesz a cserkészszállásod.

Kötelező tevékenységek és feladatok:

Táborozás - Részt veszel legalább egy háromnapos táborban.

Egyéb javasolt tevékenységek és feladatok:

Jellem - Társasjátékok közben ki hogy viselkedik.(pl. figyelmes másokra, stb.)

Próbáztatási anyag

Cserkészs ismeretek

Alapismeretek	Ismered a cserkészzinduló 1., 2. versszakát.
	Tudod mik voltak a cserkészmovement főbb eseményei (1907, 1933, 1948)
Szerkezeti felépítés	Egy örsi program levezetése raj- vagy csapatszinten.
	Ismered a csapat névadója életének történetét.
	Részt veszel a csapattáborban.

Vallás

Tízparancsolat	Tudod a tízparancsolatot!
Templom	Ismered a templom berendezését.
Egyházi énekek	Ismered felekezeted 2 egyházi énekét.

Jellemnevelés

Cserkésztörvény 5. & 6.	Saját szavaiddal és példával el tudod magyarázni.
Jellemvonások	Tudsz példát mondani a következő tulajdonságokra: árulkodás, hazugság, bátorság, őszinteség, megbízhatóság, becsületesség.

Magyarságismeret

Magyar történelem	Árpád-ház kihalása. Tatárjárás.
Földrajz:	Ismered a Kárpát-medence vizeit (10) és hegyeit (5).
Népdal	Megtanultál 5 új magyar népdalt. (Melléklet II.)
Regös	El tudsz mondani legalább 2 kiszámoló verset.
	Ismered a farsanghoz, húsvéthoz, pünkösdhöz kötődő magyar népszokásokat.

Elsősegély

Háromszögű kendő	Használni tudod kéz, kar, láb és fej bekötésére.
Égés és napszúrás	Tudod mit kell tenni égésnél és napszúrásnál.
Fürdési szabályok	Ismered a fürdési szabályokat (6 db.).
Ájulás ellátása	Tudod mit kell tenni ájulás esetén.
Rovar- és kullancscsípés	El tudsz látni rovar- és kullancscsípést.
Sebtisztítás	Tudod, hogy kell sebet tisztítani

Természetismeret

Újabb 5 fa ismerete.	Megtanulsz újabb 5 fát kinézetéről (levél, virág, stb.) és tudod, hogy mire jó. (MO: bükk, tölgy, akác, nyír, hárs, lucfenyő és vörösfenyő, alma, dió, cseresznye)
----------------------	--

Csomózás

Hurkok	Használni tudod az egyszerű állóhurkot, sváb hurkot és a csúszó hurkot.
--------	---

Jeladás

Rovásírás	Számokkal való rovás ismerete, az összerovás szabályai
Morze ABC	A Morze-ábécé-t használva le tudod írni a nevedet, el tudsz olvasni

Tájékozódás

Térképfajták	Ismered a városi- és autó-térkép sajátosságait, valamint ha körzetedben ismert, a turistatérképet.
Térkép méretarány	Tudod mit jelent 1:25 000, 1:50 000, 1:100 000.

Becslés

Alapmérétek becslése	10 % pontossággal megmondod, hogy mennyi 1m, 10 cm távolság illetve magasság.
----------------------	---

Táborozás

Kis sátor (vagy őrsi sátor)	Fel tudod állítani, lebontani és becsomagolni.
Sátorcövek	Tudsz cöveket beverni, faragsz fából pótcöveket.
Személyes csomagolás	Hátizsákot csomagolsz egy hétvégére. Írd fel az egyéni felszerelési tárgyak listáját.
Sátorrend	Sátorban is rendben tudod tartani a dolgodat.
Tábori építmények	Részt veszel 10 tábori építmény megépítésében.

Tűzrakás, főzés és sütés

Tüzelő fák	Ismered és gyűjtesz tüzelésre alkalmas fákat. Tudod mi a gyújtós.
------------	--

Testedzés

Gyakorlatok	Bemutatsz 2 népi körjátékot és 3 labdajátékot.
Ügyesség	Íjjal és nyíllal célba lösz.
Kitartás	Tudsz 4 percet futni, (vagy 100 métert úszni, vagy 6 km-t kerékpározni).
Éjjeli riadó	Részt veszel egy éjjeli riadón.

Honismeret

Helytörténet	Ismered településed alapításáról szóló mondát vagy történetet, neve kialakulásának történetét! Ismersz 5 nevezetességet településedről és tudsz néhány dolgot a történetükről.
--------------	--

Alaki

Egyéni és őrsi	Őrsőddel a csapat többi őrsével alakzatba tudsz rendeződni. Tudsz díszőrséget állni, zászlóval vezényszavakat végrehajtani.
----------------	--

I. (Nyomkereső) próba

3. félév, 7. osztályos cserkészeknek

Fontos tudnivaló

- Nem elég, ha a rovásírást egyszer jól megtanulod. Használd is utána rendszeresen!
- Jó szokás, ha egymásnak rovásírással kis üzeneteket írtok.

Kötelező tevékenységek és feladatok:

Jellem: - Egy hétig vezetsz lelkiismeret-táblázatot.

Egyéb javasolt tevékenységek és feladatok:

Jellem - Őrsben megbeszélitek: miben vagyunk erősek, miben vagyunk gyengék
- Tudod családod eredetét és lerajzold a családfádat.

Magyarság - Népi mintákkal díszíted a cserkészfüzetedet.

Becslés - Becsüld fel, hogy egy hónap alatt mennyit költesz, majd pedig vezess egy hónapig naplót és hasonlítsd össze a becslésseddel.

Próbázottatási anyag

Cserkésziismeretek

Alapismeretek	A magyar cserkészlet vázlatos története és kiemelkedő egyéniségei (Teleki Pál, Sík Sándor)
Szerkezeti felépítés	KáMCSz felépítése és működési rendszere
	Egy öregcserkészel őrsileg állandó kapcsolatot tartotok fenn (60+éves)

Vallás

Vallási ismeretek	Ismered Jézus életét. Elsőáldozás, bérmlás és konfirmálás.
-------------------	---

Jellemnevelés

Cserkésztörvény 7. & 8.	Saját szavaiddal és példával el tudod magyarázni.
Viselkedés, illemszabályok	Tudod, hogyan kell viselkedni társaságban, idősebbekkel szemben.

Magyarságismeret

Történelem	Károly Róberttől Luxemburgi Zsigmondig.
Földrajz	Magyarország és az elcsatolt területek főbb vizei és hegységei.
Népdal	Tudsz 5 új népdalt. (Melléklet II.)
Regös	Ismered a szürethez kapcsolódó népszokásokat és hagyományokat.

Elsősegély

Helyes táplálkozás	Ismered a helyes táplálkozás szabályait.
Gyomorrontás, hányás	Tudod kezelni a hasfájást, hányást, hasmenést.
Mérgezés	Tudod, hogy mérgezéskor mit kell tenni.

Természetismeret

5 helyi madár	Ismersz 5 madarat röptéről és az életmódját. (MO: gólya, bagoly, veréb, rigó és fecske)
Herbárium 10 növényből	Herbáriumot készítesz 10 növényből.

Csomózás

Kötéllétrá	Tudod, hogy melyik csomó kell a kötéllétrához.
	Tudsz egy kötéllétrát építeni.
Kötél feltekerés	Kötelet helyesen fel tudsz szedni (tekerni).

Jeladás

Rovásírás	Ismered a rovás emlékhelyeket, a rovásírás történetét.
Morze	A Morse-fát használva értelmezni tudsz zászlóval és fényjelekkel leadott üzeneteket és magad is tudsz küldeni.

Tájékozódás

Északi irány iránytű nélkül	Ismersz 3 módot az északi irány megállapítására. (Nap és óra, Nap és árnyék, Göncölszekér vagy Dél keresztje).
Tájékozódás	Tájékozódás tereptárgyak szerint.

Becslés

Árak	Becsüld meg egyes tárgyak bolti árát. (5db).
Pénz beosztása	Minél olcsóbban uzsonnát veszel az őrödnek.

Táborozás

Zsebkés	Megélesíted a zsebkésedet.
Csajkaszák	Varrsz egy csajkaszákot.

Tűzrakás, főzés és sütés

Teafőzés	Építesz olyan főzőalkalmatosságot, amin teát főzöl.
----------	---

Testedzés

Gyakorlatok	Bemutatsz társaiddal 3 körjátékot.
Ügyesség	Tudsz kötéllétrán mászni.
	Elvégzel egyensúlygyakorlatokat.
Kitartás	Tudsz 5 percet futni (vagy 200 métert úszni, vagy 8 km-t kerékpározni).

Honismeret

Helytörténet	Fel tudod sorolni Kárpátalja várait, fényképről felismered őket.
--------------	--

Természetismeret

Nyomöntés	Tudsz gipsszel állatnyomot önteni.
Nyomolvasás	Találsz nyomokat és tudod azokat követni.
Állatmegfigyelés	Szabadban figyelj meg 3 állatot.

Csomózás

Ívelt kettős, kötélrövidítő	Meg tudod kötni az ívelt kettőst és a kötélrövidítőt.
Kötél karbantartása	Tudsz kötelet tárolni, tisztítani és szárítani.

Jeladás

9 útjel kőből és fűből	Jó út, rossz út, hazamentem, menj haza, jó víz, rossz víz, levél x lépésre, vigyázz / veszély, itt várj.
Rovásírás	Rovásírással felhímzed a nevedet.

Tájékozódás

Várostérkép használata	Városban közlekedsz, adott helyeket megtalálsz.
Térkép és iránytű 1.	Térkép alapján be tudod tájolni a menetirányt.

Táborozás

Csákány	Használod és rendben elrakod (zsírozás).
Ponyva használata	Építesz ponyvából védőhelyet.
15 táborig építmény	Részt veszel 15 táborig építmény megépítésében.

Tűzrakás, főzés és sütés

Tűzrakás	Meg tudsz rakni egy egyszerű tüzet, tűzvédelmi szabályok betartásával Ezen a tűzön tudsz helyesen szalonnát és krumplit sütni.
----------	---

Testedzés

Gyakorlatok	Bemutatsz 2 népi csoport játékot és 3 kötél játékot.
Ügyesség	Tudod mi a cserkészmenetelés és alkalmazod.
Kitartás	Tudsz 6 percet futni (vagy 300 métert úszni, vagy 10 km-t kerékpározni).
Teljesítménytúra	Az év folyamán részt veszel egy teljesítménytúrán.

Honismeret

Helytörténet	Fel tudod sorolni a Kárpátalján található legismertebb emlékműveket, műemlékeket, fényképről felismered őket.
--------------	---

II. (Felderítő) próba

1. félév, 8. osztályos cserkészeknek

Fontos tudnivaló

- Egy nagy utazótól megkérdezték, hogy életében hányszor veszett el:
”Sokszor előfordult, hogy nem ott voltam ahol lenni akartam lenni, de elveszni, soha”.
- A térképészet az egyik leghasznosabb dolog, amit egy életre megtanulhatsz.
- Ha valamikor kételkedsz, hogy a térképnek van-e igaza vagy neked: bízz a térképben!

Kötelező tevékenységek és feladatok:

- Jellem - Az órs elvállal legalább egy közhasznú feladatot (pl. csapatotthon takarítás).
- Segítesz a kiscserkészeknek (uzsonna, rendrakás).

Egyéb javasolt tevékenységek és feladatok:

- Magyarság - Tanulj meg 5 nyelvtörő mondókát és szójátékot.
Becslés: - Napóra készítése és bemérése.

Próbáztatási anyag

Cserkészismeret

Alapismeretek	Tudod ki volt Gróf Teleki Pál és mi a hagyatéka.
	Tudsz 3 idézetet Gróf Teleki Páltól.
Szerkezeti felépítés	Ismered a csapatod történetét.
	A csapatrendezvények aktív résztvevője vagy.
	Órsi foglalkozáson megtanítasz valamit az órsóddal (népdal, játék)

Vallás

Keresztelés	Tudod, hogy mit jelent a keresztelés és tudod mi a célja.
-------------	---

Jellemnevelés

Dohányzás és alkohol	Részt vettél cigarettáról és alkoholoról szóló előadáson, beszélgetésen.(cs. törvény, tábori szabályok összefüggésében)
----------------------	---

Magyarságismeret

5 híres magyar	Ismersz 5 híres magyar feltalálót, és mesélni tudsz róluk.
Történelem	Végvári harcok (Eger, Kőszeg, Szigetvár).
Földrajz	Magyarország megyéi, megyeszékhelyei.
Népdal	Ismersz 30 népdalt és kérésre el tudod énekelni (Melléklet II.)
Regös	Ismered Magyarország nagyobb néprajzi tájegységeit.

Elsősegély

Baleset megelőzése	Tudsz 3 példát mondani a baleset elkerüléséhez.
	Kötések elméleti és gyakorlati ismerete különböző testrészeken.
	Életmentési alapok: fagyból, tűzből, vízből.

Természetismeret

Felhők és jelentésük	Ismersz 4 felhőfajtát és hogy mit jelentenek. (bárány-, réteg- fátyol- és viharfelhő)
Időjárás	Ismered a helyi időjárási viszonyokat.
Időjóslások	Ismersz népi időjóslásokat (4db).

Csomózás

I Mentőcsomó	Egy mentőcsomót biztosan meg tudsz kötni.
Fáramászás hurokkal	Tudsz hurok segítségével fára mászni.

Jeladás

Titkos íráások	4 titkos írás:(pl. betűcsere, tükörírás, 5x5 kocka)
	Titkos írás citrommal.
Rovásírás	Rovásírással kifaragod a nevedet.

Tájékozódás

Még 10 térképjel	Ismered és térképen megmutatod: vezeték, híd, mocsár, bokrok, egyes fák, sziklák, határok, forrás, barlang, temető.
Magassági szintvonalak	Tudod, hogy mit jelentenek, értelmüket és távolságukat.
Helyrajzi térkép	Eltalálsz a célba helyrajzi térkép segítségével.

Becslés

Idő	1 perc hosszát megbecsülöd.
	Nap állásából megbecsülöd, hogy hány óra van.

Táborozás

Balta karbantartása	Megélesítesz egy baltát, laza fejét javítani tudod.
Fűrész karbantartása	Rossz fűrészlapot kicserélsz és bezsírozol.

Tűzrakás, főzés és sütés

Tűzfajták	Megrakod a gúla, máglya, és vadásztüzet.
	Ezekből az egyiket max. 3 gyufával meggyújtod.

Testedzés

Gyakorlatok	Bemutatsz 3 erőgyakorlatot.
Kitartás	Tudsz 7 percet futni (vagy 400 métert úszni, vagy 12km-t kerékpározni).
Helyismereti teljesítménytúra	Részt veszel egy helyismereti teljesítménytúrán.

Honismeret

Helyismeret	Melléklet I.*
-------------	---------------

II. (Felderítő) próba

2. félév, 8. osztályos cserkészeknek

Fontos tudnivaló

A cserkészlet nem csak a csapatodból áll. Igyekezz felfedezni és megismerni, hogy mi van még a csapatodon kívül.

Kötelező tevékenységek és feladatok:

- Jellem - Az őrs hozzájárul a táborozás előkészítéséhez (pd. sátrak rendbe hozása).
Főzés - Őrsi ebéd, saját megtervezéssel, bevásárlással, megfőzéssel és eltakarítással.
Magyarság - Őrsőddel tudatosan gyakoroljátok a magyar nyelvet

Egyéb javasolt tevékenységek és feladatok:

- Jellem - Kisebb javítások otthon a háztartásban. Főzés
- Halat fogsz, megtisztítod és megsütöd.

Próbázthatási anyag

Cserkészismeretek

Alapismeretek	Tudod ki volt Sik Sándor és tudsz tőle idézni.
Szerkezeti felépítés	Részt vettél egy őrsi jótettben.
	Őrsi raj- vagy csapatrendezvény megszervezésében és levezetésében aktív részt vállaltál.

Vallás

Egyházi ünnepek	Ismersz 4 egyházi ünnepet és időpontját.
	Ismersz 4 népdal dallamára írt egyházi éneket.

Jellemnevelés

TV - mobiltelefon - játék	Részt vettél előadáson vagy beszélgetésen ezekről a témákról.
Család	Őrsőddel részt vettél egy beszélgetésen, amely konfliktuskezelés családon belüli szerepéről szólt.

Magyarságismeret

Magyar utazók	Ismersz 2 híres magyar utazót és tudod, hogy merre jártak.
Történelem	Bocskai, Bethlen és Thököly felkelése. Kuruc felkelés.
Földrajz	Magyarország hegy- és vízrajza.
Népdal	Ismersz 8 új népdalt. (Melléklet II.)
Regös	Legismertebb népviseletek.

Elsősegély

Ficamodás és rándulás	Ismered a rándulások és ficamok ellátási módjait.
Sebesült szállítás	Tudsz sebesültet hordágy nélkül vinni.
Allergia	Felismered az allergia tüneteit. Tudod mi az a gyógyszerallergia.

Természetismeret

Ehető növények	Ismersz 5 helyi ehető, vadon élő növényt. (MO: szeder, málna, csipke, bodza és áfonya)
Mérgező növények	Ismersz 3 helyi mérgező növényt és káros hatását. (MO: Gyöngyvirág, tiszafa és nadragulya)
Virágok	Ismersz 5 helyi honos virágot. (MO: pitypang, százszorszép, ibolya, pipacs és napraforgó)

Csomózás

Párhuzamos kötés	Meg tudod kötni a párhuzamos kötet.
	Tudsz 3-lábat építeni párhuzamos kötéssel.

Jeladás

Vészjelek	Füsttel, síppal (SOS), tükör, helyi vészjelek.
Morze abc	Ismered és használod a Morze abc-t segédanyag nélkül.

Térkép és iránytű

Útirány betartása iránytűvel	Iránytűvel becélzott irányt tartod menet közben.
Irány átvitele térképre	Egy becélzott irányt iránytűvel átviszel a térképre.

Becslés

Távolságbecslés	Nagyobb távolságot tudsz 10% pontossággal becsülni: (arc, ember, embercsoport segítségével).
	Távolságbecslés (pl. hüvelykujjal).

Szerszámkezelés

Petróleum lámpa	Biztonságos használata, üvegsere, kanóc csere.
-----------------	--

Tűzrakás, főzés és sütés

Főzés bográcsban	Elkészítesz egy egyszerű ételt bográcsban (paprikás krumpli, lekváros tészta).
------------------	--

Testedzés

Gyakorlatok	Bemutatsz 3 hajlékonysági gyakorlatot.
Méta	Ismered a métát.
Kitartás	Tudsz 8 percet futni (vagy 500 métert úszni, vagy 14 km-t kerékpározni).
Kétnapos portya	Részt veszel egy kétnapos portyán.

Honismeret

Helyismeret	Melléklet I.*
-------------	---------------

II. (Felderítő) próba

3. félév, 9. osztályos cserkészeknek

Fontos tudnivaló

Ma már a számítógép is hasznos eszköze a cserkészéletünknek. Annak segítségével olvashatod a KáMCSSZ honlapját, a Magyar Cserkészt és esetleg saját csapatod honlapját is. Levelezhetsz távoli cserkészársaiddal, sőt fényképeket is tudtok egymásnak küldeni.

Kötelező tevékenységek és feladatok:

Cserkészismeretek: - Olvassátok el a KMCSSZ honlapján a legújabb Magyar cserkészt.
- Számítógépen keress anyagot és készíts beszámolót a cserkészeiről.

Egyéb javasolt tevékenységek és feladatok:

Jellem - étkezést (ebédet vagy vacsorát) készítesz otthon a családodnak. Elsősegély: - Őrsi mentődobozt készítesz.

Főzés: - Szabad tűzön palacsintát vagy kürtöskalácsot sütsz.

Magyarság - Készíts egy népi kézimunkát. (faragás, hímzés, bőrizés, nemezelés).

Próbáztatási anyag

Cserkészismeretek

Alapismeretek	KáMCsSz története.
Szerkezeti felépítés	Cserkészetet népszerűsítő akcióterv megtervezése és kivitelezése.
	Magyar Cserkészsövetségek Fóruma. Felépítése.

Vallás

Magyar szentek	El tudod mondani 3 magyar szent legendáját.
----------------	---

Jellemnevelés

Kábítószer	Részt vettél beszélgetésen a kábítószerokról és azok hatásairól.
Segítőkézség	Őrsileg állandó kapcsolatban álltok egy idősebb emberrel (templomból, öregek otthonából)
Takarékosság	Részt vettél beszélgetésen a pénzzel való gazdálkodásról és arról beszámolsz.
	Tudod mit jelent a takarékoság és a pazarlás, tudsz példát mondani.

Magyarságismeret

Magyar sportolók	Ismersz 3 sikeres magyar sportolót.
Történelem	Rákóczi szabadságharc.
Földrajz	Dunántúl
Népdal	Ismersz 50 népdalt. (Melléklet II.)
Regös	Ismered a legnevesebb hímzéseket vagy faragás motívumokat.

Elsősegély

Vérzés fajták	Ismered a 3 vérzésfajtát és a teendőket.
Állatharapások	Tudod, hogy állatharapásnál mit kell tenni.
Mentődoboz	Ismered az egyéni mentődoboz tartalmát.

Természet ismeret

5 védett állat	Ismersz 5 helyi védett állatot és az életmódját. (MO: vízisikló, denevér, gyík, hód, hiúz)
Állatfényképezés	Lesből fényképezz erdei állatot.

Csomózás

Dísztárgyak	Nyakkendő gyűrűt fonsz egy kiscserkésznek.
-------------	--

Jeladás

Morze abc	Tudod mik a számok jelei Morze abc-ben.
-----------	---

Tájékozódás

Oldal-, és keresztmetszés	Tudod az oldalmetszést, és hogy mire való.
	Ismered a keresztmetszést és hogy mire való.
Terepfelmérés térképpel	Térkép alapján eldöntöd, hogy hol jó sátrat verni.
	Terepen kiválasztod a jó sátorhelyet.

Becslés

Mennyiségek	Becsülj 5 különböző mennyiséget (pl. hány ember van egy teremben, mennyi víz van egy tartályban).
-------------	---

Táborozás

Nagy sátor	Felverés, bontás és csomagolás. Pl. konyhasátor.
	Sátorjavítás, szárítás, tárolás.

Tűzrakás, főzés és sütés

Tűzvédelem	Tudod, mit kell tenni tűz esetén (5).
------------	---------------------------------------

Testedzés

Gyakorlatok	Bemutatsz 3 lazító gyakorlatot.
Kitartás	Tudsz 9 percet futni (vagy 600 métert úszni, vagy 16 km-t kerékpározni).

Honismeret

Helyismeret	Melléklet I.*
-------------	---------------

II. (Felderítő) próba

4. félév, 9. osztályos cserkészeknek

Fontos tudnivaló

- Ha ezt a próbát megálltad és minden előtte levő próbaanyagra is emlékszel, akkor gyakorlatilag felkészültél az ÖV táborra.
- Már sokat tudsz, és ezen túl a te felelősséged, hogy ne felejtsd el.
- Azt mondják, hogy az ember csak akkor ért meg valamit igazán, ha tanítja, tovább adja.

Kötelező tevékenységek és feladatok:

Jellemnevelés: - Segítesz egy táborban (pl. felépítésnél, bontásnál)

Egyéb javasolt tevékenységek és feladatok:

- Csomózás - Minél több, különböző tábori építményt építesz / építésükben részt veszel.
Jellem - Beszélgetsz a cserkészjövőről.
- Pénzgyűjtési akcióban részt veszel. (őrsi vagy csapat)

Próbázthatási anyag

Cserkészismeretek

Alapismeretek	Hontalan Sasok (Némethy György, Mattyasovszky-Zsolnay Miklós). Külföldi Magyar Cserkészszövetségek. Bodnár Gábor élete és szerepe a cserkészmozgalomban.
Szerkezeti ismeretek	Őrsi foglalkozás különböző elemei levezetésének gyakorlása (játék, népdaltanítás, alaki, stb.)
	Ismered a KMCSSZ VK-rendszerét. Tudod mik a feltételek.

Vallás

Kötelességünk Istennel	El tudod magyarázni a cs. törvény 2. pontját „... kötelességét, mellyel Istennek ... tartozik”.
------------------------	---

Jellemnevelés

Szerelem	Részt vettél beszélgetésen a családi életre való nevelésről.
Barátság	Őrsőddel részt vettél beszélgetésen a barátságról.

Magyarságismeret

Vers	Mondd el kedvenc versedet.
Magyar találmányok	Ismersz 5 nagy magyar találmányt és feltalálóját.
Történelem	Mária Terézia, II. József.
Földrajz	Kisalföld, alföld
Népdal	Ismersz 60 népdalt. (Melléklet II.)
Regös	Népi kalendáriumot készítesz.

Elsősegély

Elsősegélynyújtás	Tudod, mit kell tenni újraélesztés esetén.
Sínbe rakás	Tudsz eltört ujjat, kart vagy lábat sínbe rakni.
Fehér és vörös ájulás	Ismered az ájulási fajtákat (2), és tudod mi a teendő.
SOKK	Felismered az életveszélyes állapotot és tudod kezelni.
Oldalfektetés	Tudod, mikor kell a stabil oldalfekvést használni.

Természetismeret

Védett növények	Ismersz 5 helyi védett növényt. (MO: encián, árvalányhaj, kankalin)
Természetvédelmi területek	Ismered a természetvédelmi területeken érvényes szabályokat.
5 vadon termő fűszernövény	Ismersz 5 vadon termő fűszernövényt.

Csomózás

Kötélhíd	Feszítőcsomó kötélhídhoz. Ácsshurok.
----------	---

Tájékozódás

Útvonal tervezés	Térképen kiválasztod a legjobb portya útvonalat.
Lépték átszámolás	Tudod, hogy pl. 4 cm az 1:50'000 térképen mennyi távolság a valóságban, és fordítva.
Menetidő számítás	Portyára és kirándulásra ki tudod számítani a szükséges menetidőt, figyelembe véve a szintkülönbségeket is.

Becslés

Tereptárgyak méretei	Meg tudsz becsülni terepen magasságot és távolságot.
----------------------	--

Tűzrakás, főzés és sütés

Sütés	Sütöttél kenyeret / pogácsát sütőben vagy tűzön.
Finomságok tűzön	Sütsz egy finomságot tűzön.

Testedzés

Gyakorlatok	Bemutatsz 2 kitartási gyakorlatot.
Ügyesség	Ismersz 2 csoportos játékot.
Kitartás	Tudsz 10 percet futni (vagy 700 métert úszni, vagy 18 km-t kerékpározni).

Honismeret

Helyismeret	Melléklet I.*
-------------	---------------

III. (Vezér) próba

1. félév, 10. osztályos cserkészeknek

Fontos tudnivaló

- Lehet, hogy már őrsvezető vagy, de lehet, hogy nem sokára az leszel.
- Kár lenne régi jó őrsödet megszüntetni csak azért, mert néhány tag őrsvezető lett.
- Másképp értek már rá: hétköznapi, vagy általános cserkészélet után kell időt keresni.
- De most kezdődik a cserkészélet! Eddig tanultad az alapokat, és azzal lehet most vagány túrákat, mozgótáborokat és rendezvényeket szervezni.

Kötelező tevékenységek és feladatok:

Jellemnevelés: - Ismerd meg önmagadat. Jegyezd fel, hogy milyennek látod önmagadat és fedezd fel, hogy milyennek látnak téged mások.

- Segítesz parancsnokodnak új cserkészek toborzásában.

Egyéb javasolt tevékenységek és feladatok:

Természet: - Őrsöddel meglátogattok egy csillagvizsgálót.

Javítások: - Végezz el ház körüli munkákat vagy javításokat!

Próbáztatási anyag

Cserkészismeretek

Alapismeretek	A világon működő cserkészmozgalmak ismerete. WOSM, WAGGS.
Szerkezeti felépítés	Őrsöddel dolgozz ki egy cserkésztoborzást segítő akcióttervet.

Vallás

Egyházi felekezetek	Ismerd a környezetekben fellelhető egyházi felekezetek jellegzetességeit.
---------------------	---

Jellemnevelés

Cserkészies viselkedés	Példával részletezd: segítőkész, lusta.
Vita	Tudsz vitában tárgyilagosan érvelni.
Jellem	Ismerd jellembeli erősségeidet és gyengeségeidet.

Magyarságismeret

Magyar festő	Ismersz 3 magyar festőt és leghíresebb festményeiket.
Történelem	Reformkor 1848-49-es szabadságharc.
Földrajz	Erdély jellegzetességei, főbb városai.
Népdal	Ismersz 70 népdalt. (Melléklet II.)
Regös	Őrsöddel népi kalendáriumot készítesz.

Elsősegély

Ivóvízkészítés	Tudsz ivóvizet készíteni (szűrni, forralni).
Egészséges étkezés	Tudod hogyan kell egészségesen táplálkozni.
Pihenés, szórakozás	Tudod mi a pihenés és szórakozás helyes aránya.
Népi gyógyászat	Ismersz házi recepteket (3).

Természetismeret

Csillagképek	Ismersz 8 csillagképet és legendáját.
Mérgező és ehető gomba	Ismered a környéken található mérgező és ehető gombákat.

Csomózás

Kötélvég eldolgozás	Kötélvég eldolgozása (2 mód).
Kötélfajták	Ismersz 3 kötélfajtát és hogy mire jók.

Tájékozódás

Tájékozódás Nap és csillag	Tudsz a Nap és a csillagok segítségével tájékozódni.
----------------------------	--

Becslés

Háromszögelés	Magasság és folyó szélességének megállapítása.
---------------	--

Táborozás

Tábori higiénia	Tudod, hogy mire kell táborozásnál ügyelni.
Illesztés	Tudsz fűrészszel és baltával fákat illeszteni.

Tűzrakás, főzés és sütés

Máglyatűz megrakása	Megraktál és tápláltál egy tábortűzet.
Különleges gyújtásmódok	Bemutatsz egy különleges gyújtásmódot.

Testedzés

Bemelegítés	Tudsz bemelegítő gyakorlatokat és tudod, hogy mire jók.
Reggeli torna	Vezetsz egy reggeli tornát (kb. 10 perc).
Kitartás	Tudsz 11 percet futni (vagy 800 métert úszni, vagy 20 km-t kerékpározni).

Honismeret

Helyismeret	Melléklet I.*
-------------	---------------

III. (Vezér) próba

2. félév, 10. osztályos cserkészeknek

Fontos tudnivaló

- Ne hidd, hogy a morze csak régi és elavult ... még ma is sokszor életet ment.
- A legújabb Airbus A-380 fedélzetén is használják a pilóták a morzét.
- A morze üzenetek leadása és vétele nem fog sikerülni nagy távolságra, ha nem gyakoroltuk először közelre. Akár csak 2 m-re, de egyébként magyarázat nélkül.

Kötelező tevékenységek és feladatok:

Jellem: - Egy hétig lemondasz valami számodra kedvesről (édesség, TV, mobil)

Egyéb javasolt tevékenységek és feladatok:

Szerszám: - Kopjafa vagy csapatoszlop faragása őrsöddel.
- Dísztárgyat varrsz, hímzel a csapatnak az őrsöddel.

Próbázottatási anyag

Cserkészs ismeretek

Alapismeretek	Ismered a magyar cserkészlet történetét.
Szerkezeti felépítés	Őrsöddel szervezettek meg és bonyolítatok le egy kiscserkész akciót.
	Vegyél részt segítőként egy szövetségi rendezvényen.

Vallás

Lelki gyakorlatok	Csendes elmélkedésen veszel részt.
Szentírás	Ismered a Biblia felépítését (Ószövetség, Újszövetség, négy evangélista, ...).

Jellemnevelés

Cserkészies viselkedés:	Példával elmondod, hogy mi a „megbízhatóság”.
	Példával elmondod, hogy mi az „önmegettartóztatás”.
Előadás	Előadást tartasz (őrsödnek, csapatodnak, tábornak) jellemneveléssel kapcsolatos témában.
Kötelességtudat	Tudod, hogy mi a kötelességünk a hazával és a magyarsággal szemben (fogadalom).

Magyarságismeret

Magyar költők	Ismersz 4 híres költőt és egy-egy művét.
Versmondás	Szavaltál egy komoly verset. (szavalóverseny).
Történelem	Ismered az 1848-as szabadságharc történetét.
Földrajz	Felvidék jellegzetességei és főbb városai.
Népdalok	Ismersz 80 népdalt. (Melléklet II.)
Regös	Őrsöddel készítesz egy hagyományos magyar ételt.

Elsősegély

Házi betegápolás	Tudod a házi betegápolás alapismereteit. Tudod, hogy kell lázat csillapítani.
Mentés	Tudod, hogyan kell menteni jégből, tűzből és ha valakit áramütés ért.
Egyéni higiénia	Táborban kimosod a ruhádat.

Természetismeret

Gyógynövények	Ismersz 5 gyógynövényt és alkalmazásukat.
---------------	---

Tájékozódás

GPS	Ismered a GPS működését.
Éjszakai tájékozódás	Éjszaka is tudsz tájékozódni.

Becslés

10 alapméret	Becslést segítő méreteket ismersz. (pl. emelet, ingalengés, fa magassága, focipálya hossza, pénz mérete, stb.)
--------------	--

Táborozás

Tábori építmények	Részt veszel egy nagy tábori építmény megépítésében (pl. őrsi kaput, altábori kaput, vagy tábori konyhát.).
-------------------	---

Tűzrakás, főzés és sütés

3 fogásos étel tűzön	Készítesz 3-fogásos ételt tűzön vagy gázon.
----------------------	---

Testedzés

Íjászat	Tudsz íjjal célba löni.
Kitartás	Tudsz 12 percet futni (vagy 900 métert úszni, vagy 25 km-t kerékpározni).

Honismeret

Helyismeret	Melléklet I.*
-------------	---------------

III. (Vezér) próba

3. félév, 11. osztályos cserkészeknek

Fontos tudnivaló

- Sok csábító dolog vesz körül. Gondolkodj el, hogy valóban mindenre szükséged van-e?
- Igyekezz a helyedet megtalálni a cserkészeten belül. A szükséges tudást mélyítsd el! (főzés, csillagászat, ...)

Kötelező tevékenységek és feladatok:

Elmélkedés: - Tölts legalább 2 órát egyedül az erdőben és elmélkedj Istennel való kapcsolatodról. Utána írd le magadnak gondolataidat.

Egyéb javasolt tevékenysége

- Főzés: - Csirke levágása, megtisztítása és elkészítése. Részvétel disznóölésen
Beszélgetés a húsevésről és az élőlények tiszteletéről.
- Gyűjtsd az általad kipróbált recepteket és használd fel őket lehetőség szerint.
- Magyarország - Érdeklődj a magyarországi kulturális élet iránt.

Próbázthatási anyag

Cserkészismeretek

Alapismeretek	Ismersz Ukrajnában működő más cserkészszövetségeket (egyenruha, szokások)
	Jamboree-k. Legutóbbi jamboree-k. Cserkészek száma a világon.
Szervezeti felépítés	Írsz egy cikket, pl. újságba/ honlapra.
	Aktív részt vállalsz a KáMCSz egy programjában.

Vallás

Lelkigondozás	Ismered a lelkigondozás alapelveit.
	Lelkitanácsot nyújtottál.

Jellemnevelés

Cserkészies viselkedés	Tudod mi jellemezi az igazi cserkészies viselkedést. Kiscserkészeknek bábozol erről.
Vita	Vitában logikusan tudsz érvelni.
Kötelességtudat	Példával elmondod, hogy mi a kötelességünk embertársainkkal szemben (fogadalom).

Magyarágismeret

Magyar zeneszerzők	Ismersz 2 híres magyar zeneszerzőt.
Történelem	Aradi vértanúk. Kiegyezés. Dualizmus kora.
Földrajz	Őrség jellegzetességei és főbb városai.
Népdal	Ismersz 90 népdalt. (Melléklet II.)
Regös	Egy népi mesterség alaposmegismerése.

Elsősegély

Kígyóharapás	Tudod, hogyan kell kígyóharapást kezelni.
Mesterséges légzés	Tudsz mesterséges légzést adni.

Természetismeretek

10 helyi rovar és hüllő	Ismered nevüket és tudod, hogy melyik veszélyes / védett. (MO: méh, darázs, szitakötő, szarvasbogár, pók, béka, varangy, gyík, vipera, skorpió)
Természetvédelem	Részt veszel egy természetvédelmi kezdeményezésen.

Csomózás

5 különleges csomó	Pruszik, nyolcas hurok, tolvaj csomó.
--------------------	---------------------------------------

Tájékozódás

Térképvázlat	Tudsz helyes térképvázlatot / látrajzot készíteni.
--------------	--

Becslés

Pérez beosztás	Vásárolj be egy kirándulásra minél olcsóbban.
Pénzügyi elszámolás	Tudsz helyesen bevételről - kiadásról elszámolni.

Táborozás

Használati tárgy	Faragsz vagy varrsz egy tábori használati tárgyat.
------------------	--

Tűzrakás, főzés és sütés

Alap élelmiszerek adagja	5 alap élelmiszer személyenkénti mennyiségét ismered fejből.
Főzési adagok kiszámítása	Nagy csoport számára ki tudod számítani a főzési adagokat.

Testedzés

Népi gyakorlatok	Tudsz néptáncot vagy ostorozni.
Kitartás	Tudsz 15 percet futni (vagy 1000 métert úszni, vagy 30 km-t kerékpározni).

Honismeret

Gyakorlat	Egy általad kiválasztott helynek, nevezetességnek, emlékműnek, látványosságának utána olvastál és erről örsödnek is beszámoltál, vagy nekik is megmutattad.
-----------	---

III. (Vezér) próba *4. félév, 11. osztályos cserkészeknek*

Fontos tudnivaló

- Ez az utolsó próbád ... ezután már a vándor-élet következik.
- Amit eddig tanultál és tapasztaltál az mind a tiéd, senki nem tudja tőled elvenni.
De tőled függ, hogy ápolod és használod, vagy elfeleded-e?
- Mint vándor cserkész, olyan különpróbát végezhetsz el, ami téged érdekel.
- Ezzel a próbával már jól fel vagy készítve a segédtiszti táborra.

Kötelező tevékenységek és feladatok:

Jellemnevelés: - Részt veszel egy jótékonyági akción.

Egyéb javasolt tevékenységek és feladatok:

- Jellem - Bevezetés a vándor (rover) korszakba.
- Segítsd csapatod ifjabb tagjait, vezetőit a kiképzésben, és az általános cserkészmunkában.
- Testedzés - Szervezz kirándulásokat, kinti programokat az őrödnek és másoknak.
- Magyarság - Vegyél tevékeny részt a helyi magyar életben.

Próbáztatási anyag

Cserkészismeretek

Alapismeretek	Ismered a vándor (rover) mozgalom célját és módszerét.
Szerkezeti felépítés	Tudod, hogy működik a vándorpróbarendszer a KáMCsSz-ben.

Vallás

Zászlótéren imádkozol	Zászló fel- vagy levonáskor saját szavaiddal imádkozol.
-----------------------	---

Jellemnevelés

BiPi mint példa	Elmondod, miben lehet nekünk BiPi példa.
Cserkész jövő	Beszélgettek a cserkész jövőtökről.
Vita	Építő és tapintatos kritika.

Magyarságismeret

Kisebbségi magyarság	Tudod mit jelent számodra a magyar kisebbség részeként élni Kárpátalján.
Földrajz	Délvidék jellegzetességei és főbb városai
Történelem	Ismered az 1956-os forradalom és szabadságharc történetét. Ismered Magyarország szerepét a vasfüggöny megszűnésében.
Magyar népdal	Van listád 100 magyar népdalról és bármelyiket el is tudod énekelni. (Melléklet II.)
Regös	Elkészítesz egy hímzést vagy egy fafaragást.

Elsősegély

Mérgezők ellátása	Tudod, hogyan kell mérgezőket ellátni!
Csont- és ízületi sérülések	Tudod mit kell tenni csont- és ízületi sérüléseknél!

Természetismeret

Halak	Ismersz 5 halfajtát.(MO: pisztráng, csuka, harcsa, ponty, angolna.)
-------	---

Csomózás

Csomótábla	Készíts csomótáblát.
Mászás	Tudsz pruszikkal mászni.

Tájékozódás

Akadálypálya	Tervezz meg örsőddel egy akadálypályát.
Térképészeti portya	Részt veszel egy térképészeti portyán.

Becslés

Munkaidő	Gyakorold egy feladat elvégzéséhez szükséges idő becslését (pl. csomagolás, főzés, ...).
----------	--

Táborozás

Táborépítés	Tudod, mi tartozik egy jó táborhelyhez, és hogyan lehet azt berendezni.
Biwak (alvóhely) építés	Sátor nélkül kint alszol saját, magad építette alvóhelyedben.

Tűzrakás, főzés és sütés

Konyha higiénia	Tudsz tábori konyhában tisztaságot tartani. Élelem helyes tárolása.
Magyar konyha	Ismered a magyar konyha jellegzetességeit.

Testedzés

Gyakorlatok	24 órás teljesítmény túrán veszel részt.
Ügyesség	Részt vettél tájékozási futáson vagy néptáncon.
Kitartás	Tudsz 20 percet futni (vagy 1200 métert úszni, vagy 50 km-t kerékpározni).

Honismeret

Gyakorlat	Részt vettél honismerettel kapcsolatos rendezvényen segítőként! (vetélkedő, idegenvezetés, túra, egyéb)
-----------	---

* I. Melléklet a Honismeret c. próbázási pontokhoz

A cserkészeket Honismeret próbázási elemeken belül a Felderítő próba négy félévében és a Vezér próba első két félévében a lentebb olvashatókkal kell megismertetni. A sorrend nem lényeges, de a saját településedhez vagy annak környékéhez tartozókat kell első helyre tenni. A Honismereti listát folyamatosan még ki fogjuk egészíteni egyéb művelődési, képzőművészeti, irodalmi és zenei vonatkozású elemekkel.

Beregszász

Ismered Beregszász alapításáról szóló mondát és neve kialakulásának történetét!

Ismersz 5 beregszászi nevezetességet és tudsz néhány dolgot a történetükről.

Épületek:

Bethlen-kastély, a római katolikus templom, a református templom, a volt úri kaszinó (Arany Páva), a törvénykezési palota (ma a magyar főiskola), a volt Grand Hotel (a főiskola kollégiuma), a volt zsinagóga épülete), a vármegyeháza (ma egészségügyi szakiskola), az Illyés Gyula Magyar Nemzeti Színház (valamint a színházi élet ismertetése, Vidnyánszky Attila bemutatása), a valamikori vásártér, ahol a mai szovjet emlékmű a volt országzászlós emlékmű köveiből épült, a Méhes-ház., Fedák Sári háza (ma a református püspökség), Perényi Zsigmond szülőháza, Kossuth Lajos Középiskola.

Emléktáblák és a szobrok közül:

A vasútállomáson a Dssida-emléktábla, Petőfi-emléktábla és szobor, Illyés Gyula szobra, honfoglalás-kori a süvegtető emléktáblája a református templom falán, Esze Tamás szobra. A Bethlen-és a Rákóczi-emléktábla a Bethlen-kastély falán, Kölcsey Ferenc és Kazinczy Ferenc emléktáblája.

Földrajz: A Vérkével kapcsolatos monda, a várost körülvevő dombok megnevezése.

Munkács

Ismered a Munkács alapításáról szóló mondát és neve kialakulásának történetét!

Ismersz 5 munkácsi nevezetességet és tudsz néhány dolgot a történetükről.

Épületek: Vár, Podhering (az örhegyaljai obeliszk és az ezzel kapcsolatos csata története), kolostor (volt görög katolikus püspökség), a Feszty-körkép vázlatainak a színhelye, a római katolikus templom, a Szent József kápolna (a régi róm. kat. templom megmaradt része), a református templom, a görög katolikus templom, a Rákóczi-Schönborn-kastély, a városháza, Munkácsy Mihály szülőházának a helye, a volt Munkácsi Magyar nemzeti Színház (ma orosz színház), városháza, Grünstein-palota, az volt Magyar Királyi Árpád Fejedelem Gimnázium (ma orosz iskola), a volt két zsinagóga épülete (az egyik egy ideje újból az), a Kereskedelmi Akadémia, a volt dohánygyár és a Rákóczi alapította sörgyár, a központ házai (sétáló utca), a központi híd a Latorcával és a sétánnyal, II. Rákóczi Ferenc Középiskola, Szent István Katolikus Líceum.

A városban

Emléktáblák: Zrínyi Ilona, Munkácsy Mihály, Lehoczky Tivadar (a templom falán és a volt házán), Rákóczi Ferenc a kastély falán..

Szobrok: Cirill és Metód, Rákóczi Ferenc a magyar iskola udvarán, Munkácsy Mihály a központban, Munkácsy Mihály a Rákóczi-kastélyban, a sztálini terror áldozatainak állított szobor a kastély udvarán.

Földrajz: A Latorca, Viznice-patak, a Munkács környéki dobok és a kapcsolatos mondák ismerete.

Munkács környéke, Szolyva, Verecke

Beregszentmiklósi Rákóczi-vár, Beregvár, Szolyvai Emlékpark, Vereckei hágó, Vereckei emlékmű, Vereckei-szoros. A felsorolás elemeihez kapcsolódó történelem, mondák.

Munkácsi vár

Ismered a Munkácsi vár történetének nagyobb mozzanatait!

A várban:

Emléktáblák: Hunyady Mátyás, Zrínyi Ilona, Petőfi Sándor, Kazinczy Ferenc, Balling János, Szent Korona.

Szobrok: Petőfi, Zrínyi Ilona és a kis Rákóczi Ferenc, turulos millenáris emlékmű.

Nagyszőlős

Ismered a Munkács alapításáról szóló mondát és neve kialakulásának történetét!

Ismersz 5 munkácsi nevezetességet és tudsz néhány dolgot a történetükről.

A város története és nevének kialakulása.

Épületek: Vármegyeháza (ma a Perényi Zsigmond Középiskola), római katolikus templom, volt ferences rendház, Perényi-kastély, Bartók-ház, kankó-vár romjai.

Emléktáblák: Perényi Zsigmond

Szobrok: Perényi Zsigmond, Bartók Béla.

Földrajz: A Fekete-hegy és a közeli Tisza.

Ungvár

Ismered az Ungvár alapításáról szóló mondát és neve kialakulásának történetét!

Ismersz 5 ungvári nevezetességet és tudsz néhány dolgot a történetükről.

Ungvári vár

Ismered az Ungvári vár történetének főbb mozzanatait.

Meg tudsz nevezni 3 műemléket, ami a várban van!

Bereg vármegye

Be tudod határolni Bereg vármegye területét!

A megye urai, a Rákóczi, majd a későbbi birtokos, a Schönborn-család bemutatása.

Először Borzsova vármegye Mezővári központtal (korábbi neve Borsova vár), majd Nagyberég a központja a vármegyének (innen a név is), majd annak elpusztulása után lett Beregszász a főváros.

Meg tudsz nevezni 5 nevezetességet a Beregszász környékéről!

Tudsz két Beregszászi járási településhez kapcsolódó mondát!

Beregszász környékén:

A honfoglalás-kori süvegtető megtalálásának helyszíne a Kis-hegyen, Beregszász határánban, Tiszacsoma, honfoglalás-kori temető, Badaló a Petőfi emléktáblával, Halábor, ahol az Énekek Énekének fordítója, Bertalan pap élt egy időben, Mezővári, ahol Esze Tamásék kibontják Tarpa után a Rákóczi-zászlót, emléktábla a templom falán, Csetfalva a református és a katolikus templommal. Itt született Móricz Zsigmond édesanyja.

A környék legendái, mondái, pl. a Szépasszony dombja stb.

Földrajz: A Beregszásztól Bene felé húzódó dombok ismeretét, a Kelemen-hegy mondája, a Borzsa folyó.

Máramaros vármegye

Be tudod határolni az egykori Máramaros vármegye területét!

Tudsz 5 nevezetességet, amelyek az egykori vármegyéhez kapcsolódnak!

Ismersz két mondát, amelyek Máramaros vármegyéhez kapcsolódnak!

Ismered hegységeit, legfontosabb csúcsait, azokat a térképen megmutatod

Ugocea megye

A megye története, a megye uralkodó családjának, a Perényi családnak az ismertetése.

A legkisebb vármegye, a non coronat története, Ady-versének részlete.

Királyháza (Nyaláb vár) Szent Pál leveleinek 1532-es fordítása itt történik és itt írja Ilosvai Selymes Péter a Toldit.

Salánk, a Rákóczi-szabadságharc utolsó országgyűlésének színhelye 1711 februárjában. Az itt található Rákóczi-emlékek ismerete.

Tiszaújlak. Sívámház az Esze-Tamás és a Móricz-emléktáblákkal, Turulos emlékmű a Rákóczi-szabadságharc első győzelmének és a Tiszán való sikeres átkelésnek az emlékére.

Ung vármegye

Meg tudsz nevezni 5 nevezetességet, amelyek Ungvár környékéhez kapcsolódnak!

Tudsz két ungvári járási településhez kapcsolódó mondát!

Szerednyei Dobó-vár, a Nevickei-vár, Uzsoki-szoros, Róna-havasok, Antalóci-havasok,

II. Melléklet. A próbarendszer dallistája

Ez egy minimális követelmény, ezen felül tetszőleges mennyiségű dalt, éneket lehet az őröknek megtanítani.

Próba neve	Félév	Dal címe
Újonc próba	I.	Szellő zúg távol Általmennék én a Tiszán Két szál pünkösdi rózsa Patyolat a kuruc A Vargák ablakja Harangoznak a toronyban
	II.	Érik a szőlő A horgosi csárda A csitári hegyek alatt Fehéret virágozik Nagyábrába indulnék Kiskacsá fürdik
I. próba	I.	Megrakják a tüzet Tavaszi szél vizet áraszt A jó lovas katonának A karádi falu végén Már minálunk babám
	II.	Úgy tetszik, hogy jó helyen vagyunk itt Gábor Áron rézágyúja Tisza partján mandulafa virágozik Tizenhárom ezüst pityke Fel, fel vitézek
	III.	Télen-nyáron Erdő mellett estvéledtem Hull a szilva a fáról Lányok ülnek a toronyban Madárka, madárka A juhásznak jól megy dolga Sej a tari réten Hej Vargáné, káposztát főz
	IV.	Még azt mondják nem illik Ősszel érik babám Erdő, erdő, kerek erdő Házunk előtt, áll egy terhes hajó Három szabó legények Daltól hangos Szélről legeljetek Falú végén van egy ház

II. próba	I.	<p>Bonchidai menyecskék Százados úr, sej-haj Este van már, csillag van az égen Serkenj fel Csínom Palkó, csínom Jankó Tizenhárom fodor van a szoknyámon Szépen úszik a vadkacsa a vizen Este van már, késő este</p>
	II.	<p>Szánt a babám sej-haj Ezt a kislányt igazán csakugyan Esik az eső, ázik a heveder Török bársony süvegem Béres legény jól megrakd a szekered Huszár gyerek, huszár gyerek Söprik a pápai utcát A malomnak nincsen köve, mégis lisztet jár</p>
	III.	<p>Szárnya, szárnya, szárnya a madárnak Alma a fa alatt Sárga a csikó, sárga a nyereg rajta Kolozsváros, olyan város Esik eső, esik szép csendesen esik Szép virágot violát Csütörtökön virradóra Balatoni legények</p>
	IV.	<p>Réten, réten, sej a keresztúri réten Két út van előttem Márványkőből, márványkőből Szegény legény vagyok én Akkor szép az erdő, mikor zöld Árvalányhaj lengedez a hegytetőn Nem loptam én életemben Jaj de sokat jártam, fáradtam</p>

III. próba	I.	<p>Még azt mondják nem merek, még azt mondják nem merek Mély a Tiszának a széle Piros alma csüng a csüng az ágon Arról alul kéken beborult az ég Zöld erdőben, zöld mezőben, sétálgat egy páva Te vagy a legény Tyúkodi pajtás Le az úton, le, le, le</p>
	II.	<p>Látod-e babám Látod babám azt a tearózsát Zúg az erdő, zúg a mező Ó mely sok hal terem az nagy Ha felmegyek a budai nagy hegyre Szárnya van, szárnya van Kifeküdtem én a magas tetőre</p>
	III.	<p>Kossuth Lajos táborában két szál majoránna Kicsiny a hordócska A főutcán, a főutcán Túl a vizen egy kosár Sej besoroztak Este jó szürkül bé, tűzhelyedet seperd bé Megölték a Basa Pistát Hej, de fekete föld, fehér az én keszkenőm</p>
	IV.	<p>A barátok, a barátok facipőben járnak Zörög a kocsi, pattog a Jancsi Alma a fa alatt, nyári piros alma Kossuth Lajos azt üzente Lement a nap a maga járásán De szeretnék hajnalcsillag lenni Áll a hajó Megismerni a kanászt</p>